

w sprawie wprowadzenia „Wewnętrznej procedury dokonywania
zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych

w Urzędzie Gminy Jasło

WEWNĘTRZNA PROCEDURA DOKONYWANIA ZGŁASZEŃ NARUSZEŃ PRAWA I PODEJMOWANIA DZIAŁAŃ NASTĘPCZYCH W URZĘDZIE GMINY JASŁO

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§ 1

Ilekcroć w niniejszym dokumencie jest mowa o:

- 1) **Ustawie** – rozumie się przez to ustawę z dnia 14 czerwca 2024 roku o ochronie Sygnalistów.
- 2) **Urzędzie** – rozumie się przez to Urząd Gminy Jasło z siedzibą w Jasle przy ul. Słowackiego 4.
- 3) **Wójtce** – rozumie się przez to osobę pełniącą funkcję kierownika jednostki Urząd Gminy w Jasle,
- 4) **Naruszenie prawa (nieprawidłowości)** – rozumie się przez to naruszenia o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2 ustawy.
- 5) **Osobie uprawnionej do dokonania zgłoszenia** – rozumie się przez to osobę, która posiada prawo i obowiązek dokonania zgłoszenia.
- 6) **Pracownikowi** – rozumie się przez to osobę pozostającą w stosunku pracy z Wójtem Gminy – w rozumieniu przepisu art. 22 §1 Kodeksu pracy.
- 7) **Procedurze postępowania wyjaśniającego** – rozumie się przez to Procedurę wewnętrznego postępowania wyjaśniającego.
- 8) **Sygnaliście** – rozumie się przez to osobę dokonującą zgłoszenia naruszenia prawa, której przyznano status Sygnalisty na zasadach określonych w niniejszej Procedurze,
- 9) **Zgłoszeniu wewnętrznym** – należy przez to rozumieć ustne lub pisemne przekazanie podmiotowi prawnemu informacji o naruszeniu prawa.
- 10) **Wstępnej analizie zgłoszenia** – rozumie się przez to weryfikację treści zgłoszenia pod kątem istnienia podstaw do jego rozpoznania w toku postępowania wyjaśniającego oraz przyznania zgłaszającemu statusu sygnalisty, w ramach której pracownik odpowiedzialny za obsługę zgłoszeń ma prawo wystąpić do zgłaszającego z prośbą o uzupełnienie w wyznaczonym terminie danych zawartych w zgłoszeniu naruszeniu prawa.
- 11) **Rejestrze zgłoszeń wewnętrznych (Rejestrze)** – rozumie się przez to rejestr prowadzony w związku z dokonywanymi zgłoszeniami prowadzony w oparciu o przepisy ustawy.

§ 2

1. Celem procedury jest:

- 1) stworzenie regulacji problematyki ujawniania przypadków naruszenia prawa oraz ochrony sygnalistów zgłaszających lub ujawniających publicznie informacje o naruszeniach prawa,
- 2) poprawa społecznej oceny działań osób zgłaszających przypadki naruszenia prawa, mających pozytywne znaczenie dla Urzędu,
- 3) ochrona osób zgłaszających przypadki naruszenia prawa,
- 4) ochrona Urzędu poprzez wczesne wykrycie i usunięcie zgłoszonych przypadków naruszenia prawa,
- 5) propagowanie postawy obywatelskiej odpowiedzialności.

2. Procedura:

- 1) umożliwia dokonywanie zgłoszeń naruszenia prawa w sposób:
 - a) jawny: sygnalista sam decyduje o ujawnieniu swojej tożsamości,
 - b) niejawni: dane sygnalisty, w szczególności jego dane osobowe podlegają ochronie przed dostępem osób nie upoważnionych,
- 2) gwarantuje rzetelne, obiektywne i terminowe sprawdzanie zgłoszeń,
- 3) zapewnia ochronę osób dokonujących zgłoszeń i osób z nimi związanych.

3. Osoby uprawnione do dokonania zgłoszenia:

- 1) pracownicy i współpracownicy oraz byli pracownicy i współpracownicy Urzędu,
- 2) osoby działające w imieniu i na rzecz Urzędu,
- 3) wszelkie inne osoby w jakikolwiek sposób powiązane z Urzędem, w szczególności: osoby pomagające w dokonaniu zgłoszenia naruszenia prawa, wolontariusze, praktykanci, stażyści lub kandydaci do zatrudnienia, jeśli informacje dotyczące naruszenia prawa pozyskali w trakcie procesu rekrutacji lub innych procesów poprzedzających nawiązanie stosunku zatrudnienia,

4. Zgłoszenie naruszenia prawa może dotyczyć w szczególności następujących podmiotów:

- 1) podmiotów powiązanych z Urzędem,
- 2) osoby fizycznej uprawnionej do reprezentowania Urzędu,
- 3) pracowników i współpracowników Urzędu, w związku ze świadczeniem pracy na jej rzecz,
- 4) podwykonawcy albo innego przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, jeżeli jego czyn zabroniony pozostawał w związku z wykonywaniem umowy zawartej z kierownikiem jednostki.

Rozdział II

Sygnalista

§ 3

1. Zgodnie z zasadą dobrej wiary każda osoba uprawniona do dokonania zgłoszenia powinna zgłosić naruszenie prawa, jeśli istnieją po jej stronie uzasadnione podstawy, by sądzić, że przekazywane informacje są prawdziwe.
2. W złej wierze pozostaje zgłaszający, który działa w celu sprzecznym z prawem lub zasadami współżycia społecznego.
3. Decyzję o nadaniu statusu sygnalisty podejmuje pracownik odpowiedzialny za obsługę zgłoszeń.
4. Status sygnalisty może uzyskać każdy zgłaszający, chyba że wstępna analiza zgłoszenia daje podstawy do przyjęcia, iż zgłaszający w sposób oczywisty działał w złej wierze.
5. Pracownik odpowiedzialna za obsługę zgłoszeń potwierdza przyjęcie zgłoszenia w terminie 7 dni roboczych od dnia jego otrzymania.
6. Przekroczenie terminu, o którym mowa powyżej, uzasadnione jest wyłącznie w razie konieczności podjęcia dodatkowych czynności w ramach wstępnej analizy zgłoszenia (np. konieczność uzupełnienia zgłoszenia, zgromadzenie dodatkowych dowodów).
7. Jeżeli w toku postępowania wyjaśniającego okaże się, że zgłaszający, który uprzednio otrzymał status sygnalisty, działał w złej wierze, to zostaje on pozbawiony ochrony przewidzianej dla sygnalisty.
8. Zgłoszenia wewnętrzne dokonane anonimowo nie są rozpatrywane przez Urząd Gminy Jasło.

§ 4

1. Wprowadza się bezwzględny zakaz podejmowania działań odwetowych wobec sygnalisty również w sytuacji, gdy zgłoszenie naruszenia prawa zostało zgłoszone w dobrej wierze, a przeprowadzone postępowanie wyjaśniające wykazało, że zgłoszone naruszenie prawa nie miało miejsca.
2. Sygnaliście przysługuje pełna ochrona przed działaniami represyjnymi, dyskryminacją, mobbingiem oraz innego rodzaju niesprawiedliwego traktowania.
3. Niedopuszczalnym jest zakończenie stosunku pracy lub rozwiązanie umowy wzajemnej z sygnalistą wyłącznie w związku z dokonaniem przez sygnalistę zgłoszeniem naruszenia prawa.
4. Ochrona nie dotyczy sygnalisty, będącego jednocześnie sprawcą/współsprawcą/pomocnikiem naruszenia prawa.

Rozdział III

Narzędzia komunikacji

§ 5

1. Zgłoszenia naruszenia prawa może odbywać się za pośrednictwem:

1) korespondencji listowej przesłanej na adres:

Urząd Gminy Jasło
ul. Słowackiego 4, 38-200 Jasło

z dopiskiem „**Zgłoszenie naruszenia prawa**”

2) korespondencji elektronicznej przesłanej na adres e-mail:

naruszenie-prawa@urząd.gminajasło.pl

2. Zgłoszenie naruszenia prawa powinno zawierać przejrzyste i pełne wyjaśnienie tematu, a w szczególności:

1) datę oraz miejsce zaistnienia naruszenia prawa lub datę i miejsce pozyskania informacji o naruszeniu prawa,

2) opis konkretnej sytuacji lub okoliczności stwarzających możliwość wystąpienia naruszenia prawa,

3) wskazanie podmiotu (pracownika Urzędu lub komórki organizacyjnej Urzędu), którego dotyczy zgłoszenie naruszenia prawa,

4) wskazanie ewentualnych świadków naruszenia prawa,

5) wskazanie wszystkich dowodów i informacji, jakimi dysponuje Zgłaszający, a które mogą okazać się pomocne w procesie rozpatrywania naruszenia prawa.

3. Zgłaszający zobowiązany jest od traktowania posiadanych przez niego informacji dotyczących podejrzenia naruszenia prawa jako tajemnicy i powstrzymania się od publicznych rozmów o zgłaszanych podejrzeniach naruszenia prawa, chyba że osoba ta jest zobowiązana do takiego działania przepisami prawa,

§ 6

1. Zgłoszenie naruszenia prawa może być dokonane wyłącznie w dobrej wierze.

2. Zakazuje się świadomego składania fałszywych zgłoszeń naruszeń prawa.

3. Zgłoszenie anonimowe nie podlega wpisowi do Rejestru i pozostawia się je bez biegu.

4. W przypadku ustalenia w wyniku wstępnej analizy zgłoszenia albo w toku postępowania wyjaśniającego, iż w zgłoszeniu naruszenia prawa świadomie podano nieprawdę lub zatajono prawdę, zgłaszający będący pracownikiem, może zostać pociągnięty do odpowiedzialności porządkowej określonej w przepisach Kodeksu Pracy.

5. W przypadku zgłaszającego, świadczącego na rzecz Urzędu usługi lub dostarczającego towary, na podstawie umowy cywilnoprawnej, ustalenie dokonania fałszywego zgłoszenia naruszenia prawa skutkować może rozwiązaniem tejże umowy i definitywnym zakończeniem współpracy pomiędzy stronami.

6. Niezależnie od skutków wskazanych powyżej, zgłaszający świadomie dokonujący fałszywego zgłoszenia naruszenia prawa może zostać pociągnięty do odpowiedzialności odszkodowawczej, w przypadku wystąpienia szkody po stronie Urzędu w związku z fałszywym zgłoszeniem.

7. Informacja o naruszeniu prawa może być w każdym przypadku zgłoszona do Rzecznika Praw Obywatelskich albo do organu publicznego z pominięciem procedury zgłoszenia wewnętrznego.

Rozdział IV

Rodzaje naruszenia prawa

§ 7

1. Naruszeniem prawa (nieprawidłowością) jest działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa, dotyczące:

- 1) korupcji,
- 2) zamówień publicznych,
- 3) usług, produktów i rynków finansowych,
- 4) przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- 5) bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami,
- 6) bezpieczeństwa transportu,
- 7) ochrony środowiska,
- 8) ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego,
- 9) bezpieczeństwa żywności i pasz,
- 10) zdrowia i dobrostanu zwierząt,
- 11) zdrowia publicznego,
- 12) ochrony konsumentów,
- 13) ochrony prywatności i danych osobowych,
- 14) bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych,
- 15) interesów finansowych Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej,
- 16) rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publicznoprawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych,

17) konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela – występujące w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązane z dziedzinami wskazanymi w pkt 1-16.

2. Podmiot prawny może dodatkowo w ramach procedury zgłoszeń wewnętrznych przewidzieć możliwość zgłaszania informacji o naruszeniach dotyczących obowiązujących w tym podmiocie prawnych regulacji wewnętrznych lub standardów etycznych, które zostały ustanowione przez podmiot prawny na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego i pozostają z nimi zgodne.

§ 8

1. Każdorazowo zgłoszenie naruszenia prawa zostaje zarejestrowane w Rejestrze niezależnie od dalszego przebiegu postępowania wyjaśniającego.

2. Za prowadzenie Rejestru w Urzędzie odpowiada pracownik odpowiedzialny za obsługę zgłoszeń.

3. Rejestr obejmuje:

1) numer zgłoszenia,

2) przedmiot naruszenia prawa,

3) dane osobowe sygnalisty oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie, niezbędne do identyfikacji tych osób,

4) adres do kontaktu sygnalisty,

5) datę dokonania zgłoszenia,

6) informację o podjętych działaniach następczych,

7) datę zakończenia sprawy.

4. Poza prowadzeniem Rejestru, pracownik odpowiedzialny za obsługę zgłoszeń przy zachowaniu zasad poufności tajemnicy, jest zobowiązany do przechowywania wszelkich dowodów, dokumentów i informacji zebranych w toku analizy oraz informacji dotyczących rozpatrzenia zgłoszenia przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym przekazano zgłoszenie zewnętrzne do organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych lub zakończono działania następcze, lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami.

Rozdział V

Procedura obsługi zgłoszeń i działania następcze

§ 9

1. Do obsługi zgłoszeń w sprawie naruszenia prawa w Urzędzie wyznaczony będzie pracownik odpowiedzialny za obsługę zgłoszeń.

2. Rejestr zgłoszeń wewnętrznych o naruszeniu prawa w Urzędzie stanowi załącznik Nr 2 do Zarządzenia Nr 140/2024 Wójta Gminy Jasło z dnia 20 września 2024 roku w sprawie wprowadzenia „Wewnętrznej procedury dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych w Urzędzie Gminy Jasło.

3. Osoba dokonująca zgłoszenia otrzymuje potwierdzenie o przyjęciu zgłoszenia w terminie 7 dni od daty jego otrzymania przez Urząd.
4. Każde zgłoszenie jest rozpatrywane przez pracownika odpowiedzialnego za obsługę zgłoszeń, który prowadzi postępowanie wyjaśniające, a także, w uzasadnionych przypadkach powołuje zespół umożliwiający kompleksowe wyjaśnienie sprawy.
5. Kierownicy komórek organizacyjnych i pracownicy samodzielnych stanowisk pracy Urzędu są zobowiązani do współpracy z pracownikiem odpowiedzialnym za obsługę zgłoszeń w celu wyjaśnienia okoliczności zdarzeń opisanych w zgłoszeniu.
6. Każde zgłoszenie poddawane jest z zachowaniem należytej staranności działaniom następczym zmierzającym do: ustalenia prawdziwości zgłoszenia, wyjaśnienia sprawy, oceny zarzutów zawartych w zgłoszeniu oraz zaradzenia naruszeniu będącemu przedmiotem zgłoszenia, a także zawiadomienia uprawnionych organów państwa.
7. Osoba dokonująca zgłoszenia otrzymuje informację zwrotną, w terminie nieprzekraczającym trzech miesięcy od potwierdzenia otrzymania zgłoszenia przez Urząd, na temat planowanych lub podjętych działań następczych i na temat powodów tych działań następczych.
8. Osoba odpowiedzialna za obsługę zgłoszeń, może zwracać się w razie potrzeby o dalsze informacje do osoby dokonującej zgłoszenia.
9. Osoba odpowiedzialna za obsługę zgłoszeń informuje osobę dokonującą zgłoszenia o wyniku zakończonych działań następczych.

§ 10

1. Dostęp do kanałów zgłaszania naruszenia prawa posiada pracownik odpowiedzialny za obsługę zgłoszeń.
2. Po wpływnięciu zgłoszenia naruszenia prawa, pracownik odpowiedzialny za obsługę zgłoszeń, niezwłocznie, nie później jednak niż po upływie 3 dni od wpływu, dokonuje wstępnej analizy zgłoszenia.
3. Przekroczenie terminu wskazanego powyżej uzasadnione jest wyłącznie w razie konieczności podjęcia dodatkowych czynności w ramach wstępnej analizy zgłoszenia (np. konieczność uzupełnienia zgłoszenia, zgromadzenie dodatkowych dowodów). Wstępna analiza zgłoszenia nie może trwać dłużej niż 30 dni.

Rozdział VI

Uwagi końcowe

§ 11

Postanowienia „Wewnętrznej procedury dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych w Urzędzie Gminy Jasło” zgłaszania przypadków nie naruszają praw wynikających z art. 304 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks postępowania karnego stanowiącego, że „Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję”.